

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРАЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

А.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰАТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ А.Н. ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

«ҰАТТЫҚ ВАЛЮТАНЫҢ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ МЕМЛЕКЕТТІҢ
ҚАРЖЫЛЫҚ КАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ»
Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының 30 жылдығына арналған
халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

Международной научно-практической конференции,
посвященная 30-летию национальной валюты Республики Казахстан
«СТАБИЛЬНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ВАЛЮТЫ КАК ФАКТОР
ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА»

COLLECTION OF REPORTS

of the international scientific and practical conference dedicated to the 30th anniversary
of the national currency of the Republic of Kazakhstan
«STABILITY OF THE NATIONAL CURRENCY AS A FACTOR OF ENSURING
FINANCIAL SECURITY OF THE STATE»

АСТАНА, ASTANA,
2023

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н. ГУМИЛЕВА

MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

**"ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТАНЫҢ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ МЕМЛЕКЕТТІҢ ҚАРЖЫЛЫҚ
ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ"**
Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының 30 жылдығына арналған
халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
Международной научно-практической конференции, посвященная 30-летию
национальной валюты Республики Казахстан
**«СТАБИЛЬНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ВАЛЮТЫ КАК ФАКТОР ОБЕСПЕЧЕНИЯ
ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА»**

COLLECTION OF REPORTS
of the international scientific and practical conference dedicated to the 30th anniversary of the
national currency of the Republic of Kazakhstan
**"STABILITY OF THE NATIONAL CURRENCY AS A FACTOR OF ENSURING
FINANCIAL SECURITY OF THE STATE"**

ASTANA, 2023

ӘОЖ 336(075.8)
КБЖ 65.261
М17

Редакциялық алқа:

Мақыш С.Б. – Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Басқарма мүшесі – академиялық мәселелер жөніндегі проректоры
Жағыпарова А.О. – Экономика факультінің деканы
Ажмухамедова А.А. – Экономика факультеті деканының ғылыми жұмыстар жөніндегі орынбасары
Мажитов Д.М. – «Қаржы» кафедрасының профессоры
Бұлақбай Ж.М. – «Қаржы» кафедрасының меңгерушісі
Майдырова А.Б. – «Экономика және кәсіпкерлік» кафедрасының меңгерушісі
Сембиева Л.М. – «Мемлекеттік аудит» кафедрасының меңгерушісі
Аманова Г.Д. – «Есеп және талдау» кафедрасының меңгерушісі
Муталиева Л.М. – «Туризм» кафедрасының меңгерушісі
Мухияева Д.М. – «Менеджмент» кафедрасының меңгерушісі
Алина Г.Б. – «Бизнес және басқару» факультетінің деканы, Esil University

М17 «Ұлттық валютаның тұрақтылығы мемлекеттің қаржылық қауіпсіздігін қамтамасыз ету факторы ретінде» Қазақстан Республикасы Ұлттық валютасының 30 жылдығына арналған халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы. – Астана: Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, 2023. – 787 б. Международная научно-практическая конференция, посвященная 30-летию национальной валюты Республики Казахстан **«Стабильность национальной валюты как фактор обеспечения финансовой безопасности государства»**. – Астана: ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, 2023. – 787 с. International scientific and practical conference dedicated to the 30 thanniversary of the national currency of the Republic of Kazakhstan **«Stability of the national currency as a factor of ensuring financial security of the state»**. – Astana: L.N. Gumilyov ENU, 2023. – 787 p.

ISBN 978-601-337-909-8

Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның еңбектер жинағында мемлекеттің қаржылық қауіпсіздігін қамтамасыз ету және Қазақстан Республикасы ұлттық валютасының тұрақтылық факторлары қарастырылған.

В сборнике трудов международной научно-практической конференции рассмотрены факторы обеспечения финансовой безопасности государства и стабильности национальной валюты Республики Казахстан.

In the collection of works of the international scientific and practical conference, factors of ensuring the financial security of the state and the stability of the national currency of the Republic of Kazakhstan are considered.

ISBN 978-601-337-909-8

ӘОЖ 336(075.8)
КБЖ 65.261

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2023

INNOVATIVE ACTIVITY OF PERSONNEL AS THE BASIS OF ORGANIZATIONAL DEVELOPMENT

Zhauynbay Zhanylsyn

Scientific adviser: Kudys Erlan

L.N.Gumilyov Eurasian National University

(Astana, Kazakhstan)

Zhzhanylsynn@gmail.com

Аңдатпа

Ұсынылған мақалада инновациялық белсенділік қызметкерлердің сапалық сипаттамасы ретінде қарастырылады. Сондай – ақ, персонал мен ұйым жеке жүзеге асыратын инновациялық қызмет белгілерінің жиынтығы анықталды. Ұйымның инновациялық қызметті процесс ретінде қалыптастыру жөніндегі іс – әрекеттері институционалдық, ұйымдастырушылық және ресурстық блоктарды орналастыру негізінде көрініс табады, оларды іске асырудың жиынтық бағдары қызметкерлердің мінез – құлық тәртібін қалыптастыру болып табылады. Персоналдың сапалық сипаттамасы ретіндегі инновациялық белсенділікті "персоналдың жаңашылдығы" және "персоналдың инновациялық әлеуеті" ұғымдарымен салыстыруға болады, олар ұйым персоналының инновацияларға бейімділігін қамтамасыз ететін танымдық, эмоционалды және ерікті қасиеттер сияқты компоненттерден тұратын инновацияларға қабілеттілігі мен дайындығын білдіреді. Сонымен қатар, талқыланатын "белсенділік" термині инновацияларды қалыптастыру процесінің динамизмін атап көрсетеді.

Түйінді сөздер: инновациялық қызмет, персонал, инновациялық орта, ұйымның тұрақты дамуы, инновациялық әлеует

Аннотация

В представленной статье инновационная активность рассматривается как качественная характеристика персонала. Также выделен набор признаков инновационной деятельности, отдельно реализуемых персоналом и организацией. Действия организации по формированию инновационной деятельности как процесса отражаются на основе позиционирования институционального, организационного и ресурсного блоков, совокупным ориентиром для реализации которых является формирование рутин поведения сотрудников. Инновационная активность как качественная характеристика персонала может быть сопоставлена с понятиями как «инновативность персонала» и «инновационный потенциал персонала», которые обозначают способность и готовность персонала организации к инновациям, слагаемым из таких компонент, как познавательные, эмоциональные и волевые качества, обеспечивающие восприимчивость сотрудников к нововведениям. Вместе с тем, обсуждаемый термин «активность» подчеркивает именно динамизм процесса генерирования инноваций.

Ключевые слова: Инновационная деятельность, персонал, инновационная среда, устойчивое развитие организации, инновационный потенциал

Abstract

In the presented article, innovative activity is considered as a qualitative characteristic of the staff. Also, a set of signs of innovative activity, separately implemented by personnel and organization, is highlighted. The actions of the organization in the formation of innovation activity as a process are reflected on the basis of the positioning of institutional, organizational and resource blocks, the aggregate guideline for the implementation of which is the formation of routines of employee behavior. Innovative activity as a qualitative characteristic of personnel can be compared with concepts such as "personnel innovativeness" and "personnel innovation potential", which denote the ability and readiness of the organization's personnel to innovate,

composed of components such as cognitive, emotional and volitional qualities that ensure the receptivity of employees to innovations. At the same time, the term "activity" under discussion emphasizes the dynamism of the innovation generation process.

Key words: Innovative activity, personnel, innovative environment, sustainable development of organization, innovative potential

The innovative activity of personnel is one of the key factors in the innovative activity of an organization and the most important characteristic of the innovative potential of personnel. Research shows that for the successful development and activation of the innovative potential of personnel, it is necessary to create appropriate organizational prerequisites that make it possible to realize the hidden capabilities of the company through the conscious initiative activities of employees. In light of this situation, the urgent task is to identify and study factors that contribute to the manifestation of high innovative activity of personnel.

The nature of an organization's innovative activity is determined, on the one hand, by the diversity, flexibility and dynamism of its economic behavior in a market economy, and on the other hand, by the desire to secure a competitive advantage.

The characteristics of innovative organizations show that their manifestation depends on the quality of the innovative potential of the staff and their innovative activity. Many researchers agree that managing the innovative potential of personnel is a purposeful, continuous, dynamic process of carrying out various procedures, activities and operations aimed at changing the level of innovativeness of personnel, constantly and consciously carried out by all participants in the system [1].

By the level of innovativeness of personnel, K. A. Lega understands the receptivity, readiness and ability of employees to innovate, promptly assimilate and implement scientific and technical achievements, forecast new directions in the development of science and technology and respond flexibly to changes in the external environment, the readiness of personnel to effectively master scientific and technological achievements. technical innovation, development of the necessary objective socio-economic conditions for the introduction of innovations. The above implies activity that allows you to perceive, be ready and able to perform certain innovative actions [2].

In practice, innovative activity can consist of generating new ideas, self-development of professional competencies, inclusion in innovative activities and implementation of innovations, building intra-company communications aimed at implementing innovative ideas, transferring existing hidden knowledge, etc. The implementation of these properties requires the creation of an organizational environment that activates the internal potential of employees and ensures the involvement of potential in the active phase of activity. It is undeniable that innovation activity is based on internal motives and the readiness of individual potential to be realized.

According to I. V. Pakhno, the readiness of an individual's innovative potential at the elementary level is considered primarily as a mental state, including the mood, actualization and adaptation of a person's capabilities for successful actions.

The ready state includes the following components:

- cognitive (understanding professional tasks, assessing their significance, the importance of solution methods, an idea of likely changes in the work environment);
- emotional (a sense of professional honor and responsibility, confidence in success and inspiration);
- motivational (the need to successfully complete the first work tasks, interest in the process of solving them, the desire to achieve success and show oneself at the best);
- strong-willed (mobilization of forces, overcoming doubts) [3].

Practical readiness involves a person mastering a number of professional skills based on mastering theoretical knowledge. Following innovative actions, according to I. V. Pakhno, comes innovative behavior, the development of innovative thinking, which are consistently transformed into an innovative lifestyle (figure 1).

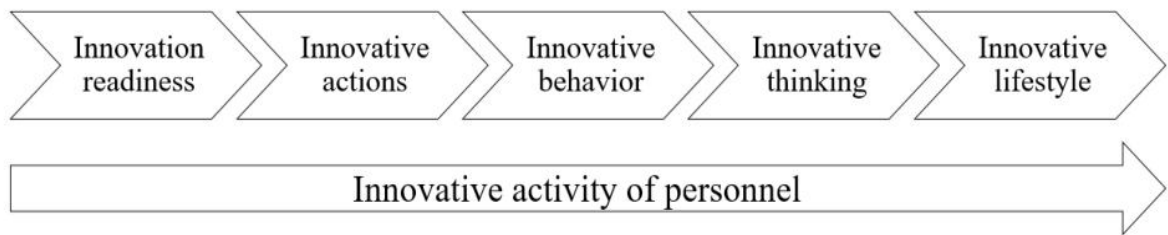

Fig.1. The process of forming active innovative activity of personnel (based on the research of I. V. Pakhno) [3].

Following this concept, we will consider the conditions that allow us to support the innovative activity of personnel and turn it into a continuous process (table 1).

Table 1. Levels, manifestations and conditions of innovative activity of personnel

Levels of organization of innovative activity	Manifestations of innovative activity	The necessary conditions
Innovative actions, actions	Isolated facts of manifestation of innovative behavior and readiness to transfer hidden ideas. The core value is about bringing change to the elements of work and striving to be heard.	Innovative development environment at the department level, the state of which is responsible for line managers.
Innovative behavior	Recurring evidence of innovative behavior and the transmission of hidden ideas. Self-realization and self-discovery of potential. The employee demonstrates openness, flexibility, unconventionality, a creative approach to work, and a willingness to realize their capabilities “here and now.” The basic value is self-realization.	The presence of an innovative development environment at the group level, stimulating the disclosure of innovativeness.
Development of innovative thinking	Self-development, constant self-improvement and updating of one’s knowledge, application of innovative ideas in practical activities. Ease of solving problem areas due to flexible and innovative thinking.	The presence of an innovative development environment at the company level, the formation of an innovative information field.
Formation of an innovative lifestyle	Restructuring of value orientations, social reorientation towards an innovative-thinking environment and the desire to be in this environment, exchange ideas and improve oneself	Availability of an innovative development environment at the level of intercompany communications.

The innovative activity of personnel should ensure high efficiency of the enterprise's innovative activities. According to Yu.V. Babanova and V.P. Gorshenin, the latter depends on three components:

- receptivity to new ideas (innovations);
- the degree of intensity and timeliness of actions taken to transform innovations into innovations;
- ability to mobilize the potential of the required quantity and quality for the commercialization of innovations [4].

Thus, the innovative activity of personnel is an integral part of the innovative activity and development of the organization. Its manifestation varies depending on the extent to which the organization itself manifests itself in the field of innovation, but for high innovative activity of personnel it is necessary to have all the specified organizational prerequisites. Consequently, the following are important for determining the innovative activity of personnel: the ability and readiness to perceive innovations, the readiness to transform and implement innovations, the readiness to mobilize their own resources and to renew and self-realize them. At the same time, the innovative activity of personnel is determined by the ability and readiness of the organization itself to form and effectively use the innovative potential of each employee.

List of sources

1. Salikov Yu. A. Analysis of external factors influencing the innovative activity of an industrial enterprise / Yu. A. Salikov, I. A. Goncharova, A. S. Barzenkova // Vestnik VGUIT. – 2014. – No. 1. – p. 207–213.
2. Pakhno I.V. Innovative activity and new formation of personality: a metasystem approach / I.V. Pakhno // Psychology in economics and management. – 2015. – T. 7. – No. 1. – P. 16–25.
3. Sokerina S.V. Formation of active innovative activity of enterprise personnel // Vestnik VSU. Ser.: Economics and management. – 2016. – No. 2. – p. 96-100.
4. Matuzova I.V. On the issue of the content and essence of the category “innovative activity” / I.V. Matuzova // Transport business of Russia. – 2012. – No. 3. – p. 27–29.

THE INFLUENCE OF GLOBAL CURRENCY MARKETS ON THE ECONOMY: EXAMINATION OF ELEMENTS SHAPING FOREIGN CURRENCY EXCHANGE RATES AND THEIR CONSEQUENCES ON ECONOMIC CONDITIONS

Zholimova A.A.

Azamatkyzy A.

Students of Economics Faculty, 4 year Tourism Department

Eurasian National University named after L.N.Gumilyov, Astana, Kazakhstan

zholimovaami@gmail.com

azamatqyzy@gmail.com

ANNOTATION

The article "The Influence of Global Currency Markets on the Economy: Examination of Elements Shaping Foreign Currency Exchange Rates and Their Consequences on Economic Conditions" presents a thorough exploration of the intricate interplay between global currency markets and the broader economic landscape. Spanning six pages, the article dissects the various elements that impact foreign currency exchange rates, including interest rates, inflation, and central bank policies. It offers valuable insights into how exchange rate fluctuations can significantly influence economic conditions, trade competitiveness, investment patterns, and key macroeconomic indicators. Additionally, the article delves into different exchange rate regimes, shedding light on their implications and discussing strategies for mitigating currency-related risks.

Rich in essential concepts and real-world examples, this article serves as an invaluable resource for economists, policymakers, and businesses alike, equipping them with a deeper comprehension of how global currency markets exert a profound influence on economic dynamics. It illuminates the multifaceted nature of exchange rates and their pivotal role in shaping the contours of international trade, investment, and the overall economic well-being.